

ฉบับที่ 10/2569

ธปท. ออกเกณฑ์คุมความเสี่ยงธุรกรรมเงินสด ลดโอกาสถูกใช้เป็นช่องทางกิจกรรมผิดกฎหมาย

ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ออกหลักเกณฑ์ให้สถาบันการเงินบริหารจัดการความเสี่ยงของธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสด เพื่อยกระดับการดูแลความเสี่ยงและป้องกันไม่ให้นักงาณการเงินถูกใช้เป็นช่องทางกระทำผิดกฎหมายพร้อมทั้งเป็นการคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน เนื่องจากธุรกรรมเงินสดทำได้สะดวกและไม่มีข้อมูลเส้นทางธุรกรรม ทำให้ติดตามได้ยาก และอาจถูกนำไปใช้ในกิจกรรมที่ไม่เหมาะสม ซึ่งอาจกระทบความเชื่อมั่นในระบบสถาบันการเงิน

หลักเกณฑ์ฉบับนี้กำหนดให้สถาบันการเงินต้องบริหารจัดการความเสี่ยงของธุรกรรมเบิกถอนเงินสด และธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเช็คเงินสดให้รัดกุมและครอบคลุมตลอดกระบวนการ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและสอดคล้องกับระดับความเสี่ยงของลูกค้า ลักษณะธุรกรรม พื้นที่ และช่องทางการให้บริการ โดยสาระสำคัญ คือ หากลูกค้าทำธุรกรรมเงินสดตั้งแต่ 5 ล้านบาทขึ้นไปต่อวัน สถาบันการเงินต้องตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าอย่างเข้มข้น เช่น สอบถามวัตถุประสงค์หรือขอเอกสารการใช้เงินประกอบการพิจารณา และหากตรวจพบธุรกรรมที่มีลักษณะผิดปกติไปจากการทำธุรกรรมทั่วไปหรือไม่สอดคล้องกับพฤติกรรมปกติของลูกค้ารายนั้น ต้องรายงานให้ ธปท. ทราบ โดยเงื่อนไขนี้จะใช้เฉพาะการถอนเงินสดที่สาขา และการเบิกถอนหรือขึ้นเงินจากเช็คเงินสดที่ไม่ขีดคร่อมเข้าบัญชี ทั้งนี้ ลูกค้าที่ทำธุรกรรมด้วยช่องทางอื่น เช่น การโอนเงิน หรือใช้เช็คที่ขีดคร่อมเข้าบัญชี ยังดำเนินการได้ตามปกติ

นอกจากนี้ ธปท. ยังกำหนดให้สถาบันการเงินทบทวนกระบวนการดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เท่าทันกับพฤติกรรมการทำธุรกรรมเงินสดของลูกค้า อีกทั้งสถาบันการเงินต้องดูแลให้การบริหารจัดการความเสี่ยงดังกล่าวไม่สร้างภาระแก่ลูกค้าจนเกินควร และต้องมีแนวทางดูแลลูกค้าที่ได้รับผลกระทบอย่างรวดเร็วและเป็นธรรม

หลักเกณฑ์นี้เป็นไปตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ 16/2569 เรื่อง หลักเกณฑ์การบริหารจัดการความเสี่ยงของธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดสำหรับสถาบันการเงิน โดยจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2569 เป็นต้นไป

ธนาคารแห่งประเทศไทย

19 มีนาคม 2569

รายละเอียดเพิ่มเติม : ประกาศราชกิจจานุเบกษา ([Link](#)) และ คำถาม-คำตอบ ([Link](#))

ข้อมูลเพิ่มเติม: ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน

E-mail: FIOP-RPD@bot.or.th

